

ІНФАРМАЦЫЙНЫ
ВЫПУСК
БЕЛАРУСКАГА
ФОНДА РЭРЫХАЎ

КЛІЧ НАШАЙ ЭПОХІ

ЧЫТАЧ, добры дзеңы! АУМ! Сябры Беларускага фонду Рэрыху вітаюць цябе і запрашаюць да размовы аб самым істотным, аб самым неабходным, аб самым дзівосным — аб чалавеку! яго запаветных магчымасцях, аб Космасе, аб Настаўніках, аб шляхах, якія вядуць да Сялібы Святла.

«Кліч» — так называецца наш выпуск і так называецца першая кніга Вучэння Жывой Этыкі — вучэння, якое ўышло з той самай крыніцы, адкуль уышлі вялікія вучэнні чалавечства — хрысціянства і будызм і прыйшло да нас дзякуючы старэйшым Рэрыхам — Алена Іванаўне і Мікалаю Канстанцінавічу.

Для кожнай эпохі ўласцівы свой кліч, дaeца сваё вучэнне; для нашай — пераломнай, атамнай, катастрафічнай, касмічнай, чарнобыльскай, відушчай і засляпенай — эпохі дaeца Вучэнне Жывой Этыкі, альбо Агні-

Ега. і на цяпер, і на многія стагоддзі наперад.

Кліч — як ключ: ім адчыняецца брама ў будучыню. і той, хто яго пачуе, хто на яго адгукнецца, пераканаеца ў справядлівасці слоў Настаўніка: «Вучэнне жыцця, накіраванае Мною, — найкараецшы шлях, каб дасягнуць з'явы разумення Космасу». А Космас — мы ўжо гэта ведаем — не толькі простора, а жывая, разумная, творчая субстанцыя.

Усё поўна магчымасцяў, усё поўна сэнсу, і будучыня, каб настаць, мусіць тварыцца; яна, як рака са сваім вытокам, спалучана з чалавечым сэрцам і ўяўляе сабою якасць чалавечага жыцця. Будзем старацца, змагацца, рупіцца, каб яно становілася лепшым, змястоўнейшым, радаснейшым, — больш значнага, больш вялікага прызначэння, чым гэта, на зямлі няма. «Цуд творыцца сярод памкненняў — да жыцця новага», — кажа «Кліч».

Алесь РАЗАНАУ,
паз.

старшыня Беларускага фонду Рэрыху.

Мікалай Канстанцінавіч Рэрых.

Мікалай Канстанцінавіч РЭРЫХ быў асобай вельмі шырокага дыяпазону. Вялікі мастак, выдатны вучоны, унікальны філософ, гісторык, этнограф, пісьменнік, паэт, грамадскі дзеяч... Гэта цэлы сусвет, спазнаваць які можна бясконца.

Так сталася, што ў нашай краіне шлях Рэрыха да людзей складваўся вельмі няпроста. И калі мастацтва яшчэ магло сказаць само за сябе, то філософскія, этычныя погляды Мікалая Канстанцінавіча вульгарна вытлумачваліся афіцыйнымі тэарэтыкамі ці ўвогуле заставаліся «пад замком». А кнішка велічнага Вучэння Жывой Этыкі, у афармленні якога Мікалай Канстанцінавіч і яго жонка, Алена Іванаўна, прымалі ўдзел, падаваліся як ідэалістычныя і, вядома ж, у нашай краіне аж да канца 80-х гадоў афіцыйна не перавыдаваліся.

У невялікім артыкуле немагчыма раскрыць нават у агульных рысах усю глыбіню і мудрасць гэтага Вучэння,

Чаша мудрасці

у якім ідзе размова пра агульныя заканамернасці развіцця чалавека, прыроды, Космасу, іх цесную ўзаемазалежнасць.

Вучэнне Жывой Этыкі (ці Агні-Ега, як яго яшчэ называюць) увабрала ў сябе многае і ад науки, і ад рэлігіі, і ад мастацтва, прычым у тэкстах Вучэння яны нічога не адмаўляюць, а арганічна ўзаемадапаўняюць шматузроўневую карціну жыцця.

Вучэнне, грунтуючыся цалкам на матэрыялістычных пазіцыях, перакідае моцны мост паміж дзвюма часткамі некалі штучна падзеленага свету — паміж светам духоўным (так званым ідэальным) і светам фізічным (матэрыяльным). Адзінства свету, яго гармонія, прыгажосць, шляхі ўдасканалення кожнага асобнага чалавека і грамадства ў цэлым — гэтыя і іншыя «вечныя» праблемы з самых розных бакоў аналізуцца ў Вучэнні. Прыймі гэта не адарваная ад жыцця «філософская цацка», якой можна толькі пацяшацца — Вучэнне, ідэі якога здольныя адкрыць новую эру ў гісторыі чалавечства.

«Трэба дапамагаць усюды і ва ўсім. Калі перашкоды для дапамогі будуть заключацца ў раздзяленні палітычнымі ці нацыянальнымі, ці ў гурткаўшчыне, ці ў вераванні, то такія перашкоды не робяць гонару чалавечству. Да памога ва ўсіх відах аказваецца тым, хто ў ёй мае патрэбу. Нельга глядзець на колер валасоў, калі пагражает небяспека. Нельга распытваць аб веравызнанні, калі трэба ратаваць ад пажару.

Усе запаветы сцвярджаюць надзённасць безумоўнай да-

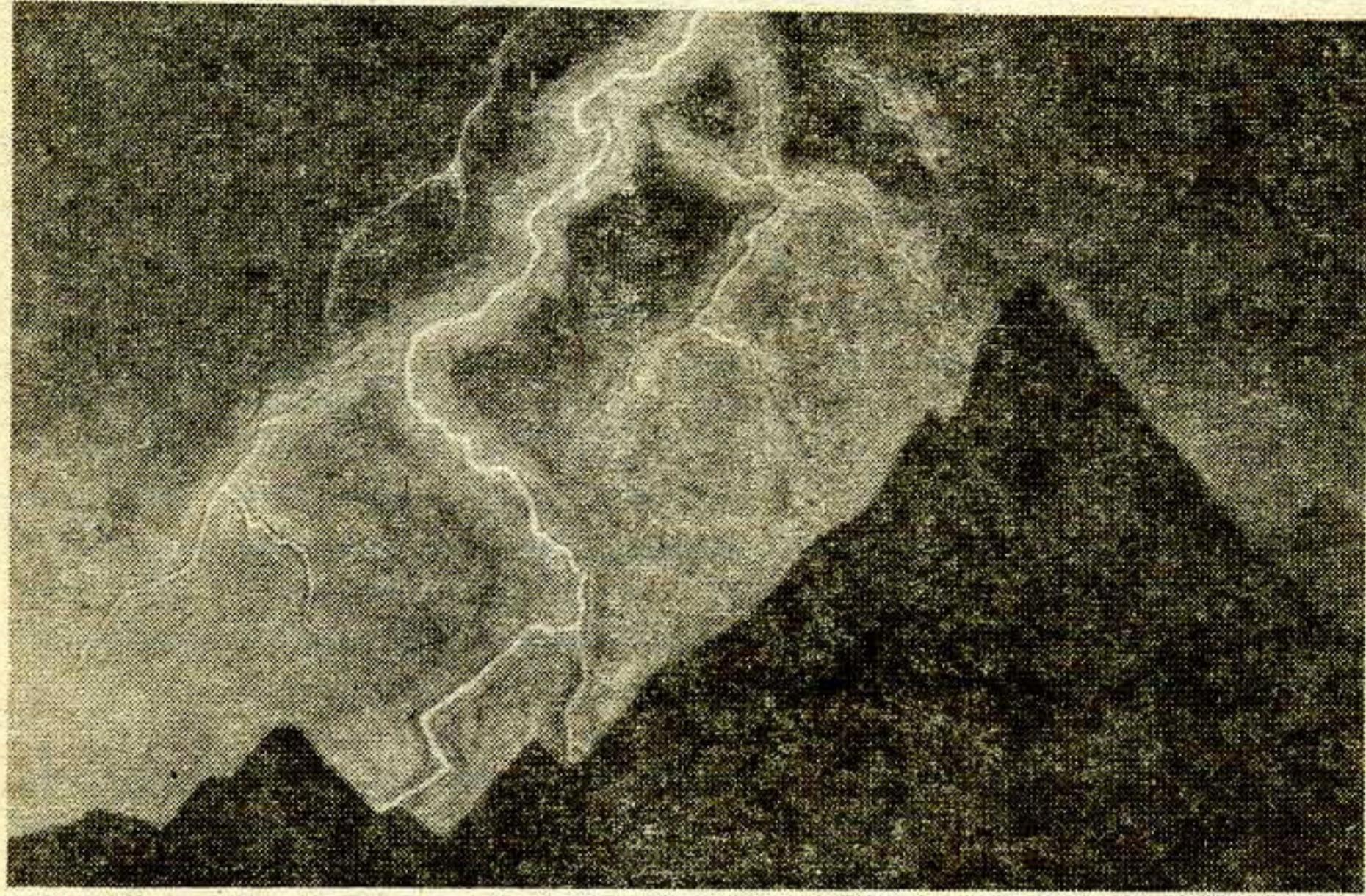

памогі. Тую дапамогу можна лічыць натхненнем ісцінным»...

Гэта толькі невялічкая кропелька з тae чашы мудрасці, якую дапамаглі данесці людзям Рэрыхі.

Нельга зрабіць лепшым свет, нешта змяніць у ім да лепшага, калі не стане лепшым кожны з нас, бо мы — і цаглінкі, з якіх ён будзеца, і самі ж — працаўнікі ў гэтым будаўніцтве.

Нельга патрабаваць нечага ад іншых, калі сам застаешся на ніzkім узроўні духоўнага развіцця, парушаеш законы агульначалавечага братэрства, сееш вакол сябе раздражненне і злосць, думаеш толькі аб уласным здароўі, дабрабыце, лёгкім жыцці.

(Карціны М. К. Рэрыха).

Гэта ісціны, якія многім здадуцца праціснымі, даўно знаёмымі. Але Вучэнне і не прэтэндуе на сенсацыйнасць, на танную папулярнасць. Яно адкрывае свае таямніцы толькі тым, хто ўсур'ёз задумваецца над сэнсам жыцця, імкненцца жыць па прынцыпах дабрыні і справядлівасці, шукае Гармонію, Ісціну, Прыгажосць, Мудрасць.

Магчыма, ёсьць людзі, якія знаёмы з рэрыхаўскім ідэямі і праводзяць іх у жыццё, і побач з вами. Но там, дзе бескарыслівасць, самаахвярнасць, жаданне рабіць добро і не патрабаваць за гэта нічога — там вітае ідэя агульначалавечага братэрства. Яе неслі людзям Рэрыхі і прадаўжаюць несці рэрыхаўцы.

ДУМКА — ГЭТА ЭНЕРГІЯ...

«ДУМКА — гэта энергія, якая стварае, якая вельмі і вельмі магутная. У свой час нямецкі вучоны Лейбніц наведаў Рэмбрандта, і той сказаў, што кожны мазок, кожны штрых, які ён кладзе на палатно, усе яго кампазіцыі будуть вечна несці яго думкі, перажыванні, усё, што мастак адчуваў, калі працаваў над

карцінай... Таک, нашы думкі жывуць, нашы думкі нас аkrужаюць — таму будзем думаць канструктыўна, напаўняючы простору пазітыўнымі плынямі думкі і току. Гэта ўзбагаціць наша жыццё, дасць нам рэальныя змены ў нашых уласных клетках, нашых генах... Усё адбіваецца ў іх».

«Калі штодзень мы будзем рабіць нешта лепш, чым учора, нават калі гэта будзе самым нязначным, вельмі хутка назбіраеца тое многае, што дапаможа дасягнуць новых вяршынь. Нашым унутраным станам павінен стаць стан узыходжання».

Святаслаў РЭРЫХ.

3. пісьмаў А. I. Рэрых

ВУЧЭННЕ «Жывой Этыкі» не для слабых сэрцаў, і таму ў гэту группу можна прымаць толькі душы выпрабаваныя. Не колькасць, а якасць. І калі загартаваных сэрцаў няма, то лепш і не пачынаць. Мы не павінны прафаніраваць светлае Вучэнне. Акрамя таго, мы не місіянеры. У вучэнні сказана, што кожны заваблены ляжа як жарон на шыі. Мы шукаем свабодных душаў, не звязаных ніякімі страхамі. «Вучэнне не срэбныя бразготкі, не арэшкі ў цукры. Вучэнне — магутная руда». Кнігі Вучэння будуть разыходзіцца і трапляць у патрэбныя руки і гэта саме галоўнае. Бо столькі душаў, якія шукаюць светла і новых каштоўнасцей сярод Хаоса ўсіх растаптаных і прыніжаных вышэйших паняццяў. З усіх куткоў Свету цягнуцца запытанні і просьбы аб большых ведах, аб далучэнні да Воінства Свята. Таму радасна нам несці свой свяцільнік.

* * *

ВОБЛАСЦЬ псіхічнай вельмі пашыраная і ўміячае бясконцу разнастайнасць праяўленняў, ад самых высокіх да самых ніzkіх. Усё, што не носіць на сабе адбітку духоўнасці, усё, што не мае адносін да вышэйшага плану, плану вышэйшага Манаса і Будхі, называецца псіхізмам. Усе дасягненні праз механічныя практикаванні адносяцца да вобласці ніжэйшага псіхізму, бо яны ніколі не могуць даць адкрыцца вышэйших цэнтраў, не кажучы ўжо пра вогненную трансмутацыю іх. Усе спробы прыводзілі да вар'яцтва.

Пранаяма, якой займаюцца хатха-ёгі, мае на мэце, шляхам затрымкі дыхання, вярчэння і іншых гімнастык, раздражніць і выклікаць прыліў крыва да некаторых цэнтраў і тым выклікаць іх узмоцненую дзейнасць. Але можна лёгка ўявіць сабе, якая шкода атрымаецца, калі чалавек пачне раздражняць цэнтры, што знаходзяцца ў аслабленых ці нават хворых па якой-небудзь прычине органах. Вядома, ён толькі узмоцніць іх хваравіты стан. Вось чаму столькі няшчасных выпадкаў сярод тых, хто займаецца пранаямай з настаўнікамі-невукамі і безадказнымі. Адкрыццё цэнтраў можа адбывацца без шкоды толькі пад кірауніцтвам Вялікага Настаўніка, які бачыць сапраўдны стан нашага арганізму ва ўсёй складанасці яго і ведае, што і калі магчыма прымяніць іх дапусціць.

* * *

ТАК, усе роўныя па нараджэнні, але ўсе няроўныя па здольнасцях. І такая няроўнасць не толькі мэтазгодная, але і справядлівая, бо здольнасці завяўваюцца асабістасцю працаю і асабістымі намаганнямі, на працягу незлічоных тысячаў годдзяў. І такая няроўнасць перастае ўжо быць няроўнасцю і падходзіць пад вядучы закон Іерархіі. Балючае пытанне аб роўнасці і няроўнасці людзей атрымала б вырашэнне, калі б закон пераўласаблення стаў дасягнальным для чалавечай свядомасці ў масах.

* * *

ВЫ хацелі б пераканаца ў законе пераўасаблення. Але гэта залежыць ад Вас, бо кожнае перакананне ці веды прыходзяць толькі знутры. Калі нашыя папярэднія назапашванні невялікія, то жуткага прасвялення чакаць цяжка. І шмат давядзеца паходзіць і перапакутваць, першым свядомасць падрыхтуеца да новых успрынняцій. Калі ж гэта толькі часовае зацяжненне, то можна спадзявацца, што духоўныя вочы расплюшчацца. Мая парада — паболей назірайце і ўдумліваць ся ў законы касмічныя, і, можа быць, уся недарэчнасць і жахлівая несправядлівасць аднаго жыцця на Зямлі, і пры tym пры самых няроўных умовах нараджэння, паўстане перад Вамі.

* * *

ПАМЯТАЙЦЕ, у Вучэнні сказана, што «сам лёс планеты ў руках чалавека», таксама «чалавек чыніць земля́русы». Бярыце гэта даслоўна. Бо менавіта ніzkія думкі і памненні чалавецтва не толькі на Зямлі, але і ў ніжэйших пластах гонкага свету стварылі тую страшэнную удушливую атмасферу вакол зямлі, якая садзейнічае злучэнню агню прасторы з падземным агнём. Толькі вогненныя чыстыя духі могуць разраджаць гэтую атмасферу, з'яўляючыся як бы грамадводамі. Таму так небяспечная Эпоха Агню, якая, несучы ачышчэнне, насе і страшныя бедствы, а менавіта, знішчэнне цэлых зараджаных мясцовасцей падземным агнём і таксама ўзмацненне эпідэмій, супрацьстаўляць якім змогуць толькі тыя, хто паспей дастатковая ачысціць сваю аўру і асіміляваць прасторавы агонь.

* * *

МЕНАВІТА цяпер час заклікаць да подзвігу. Усе краіны, увесі Свет, уцягнуты ў страшную барацьбу, ў якой перамогуць толькі моцныя духам. Не будзем ашукваць сябе, што ўсё неяк утрасецца. Не, кожная краіна павінна зразумець, што яна можа выстаяць толькі абудзіўшы ў свядомасці лепшых сваіх прадстаўнікоў неадкладнасць барацьбы

* * *

з сіламі невуцтва, з сіламі разбурэння. Усе краіны праходзяць вялікі экзамен, ці многія вытрымаюць яго?

Так, натхніцеся і пішыце палыманыя артыкулы ў абарону культуры духа, услаўляйце герайзм і подзвіг. Як сказана ў Вучэнні, там, дзе паняцце героя з'яўляеца нечым смешным і нават непрыстойным, там разлажэнне. Па гэтай прыкмете можна меркаваць аб састарэласці нацыі. Запавет Найвялікшага Духа, які пакідаў нашу планету, сваім Братам, што засталіся, быў: «Стварайце герояў!» Прышоў час, калі **МЫ ЎСЕ ПАВІННЫ СТАЦЬ ГЕРОЯМІ І СТВАРАЦЬ ГЕРОЯУ.**

* * *

САМАЯ вялікая карысць, якую мы можам прынесці ў tym, каб шляхам пашырэння свядомасці, паляпшэння і ўзбагачэння мыслення і ачышчэння сэрца ўзмацніць нашы выпраменяньні, і такім падніяцем вібрацый аздараўленча ўздрейнічаюць на ўсё навакольнае.

* * *

АЛЕ пакуль чалавецтва не асэнсуе свайго месца і прызначэння ў Космасе, пакуль не будзець прыняты закон пераўасаблення, закон кармы і засвоена ўзаемная залежнасць усяго існага і адпаведная вялікая адказнасць чалавека; пакуль не будзець асэнсаваны светы надземныя і ўспрыннія Іерархія Свягла; пакуль думка не атрымае прызнання, як галоўны рухавік, і духоўны сінтэз не зойме першаснага значэння ў жыцці дзяржавы — да таго часу не будзець здзейснены мір, свабода і шчасце чалавека, і вялікае служэнне агульному дабру застанецца паняццем адасобленым і нежыццёвым.

* * *

Двухтомнік «Пісьмы Алены Рэрых» (Рыга, 1940) уключае толькі невялікую частку яе пісьмаў да супрацоўнікаў па духу ў Амерыцы і Латвіі. Нягледзячы на аддаленасць часу іх напісання, думкі Алены Іванаўны надзвіва сугучныя нашаму часу...

Знак Сцяга Mіру

ЗНАК гэтай трывады, які сустракаецца ва ўсім свеце, можа мець некалькі тлумачэння.

Яго можна прыніць як сімвал мінулага, сучаснасці, будучыні, уключаных у кольца Вечнасці;

яго можна разумець і як рэлігію, науку і мастацтва ў адзінай акружнасці культуры.

Але як бы ён ні растлумачваўся — ён заўсёды меў універсальны характар.

Адзін з самых старажытных сімвалau Індыі, Чынтарамі, знак шчасця, уключае ў сябе гэтую трываду.

Яго можна ўбачыць у Нябесным Храме ў Пекіне.

Гэты знак звязаны з Трыма Скарбамі Тыбета; ён праяўляецца ў вядомай карціне Мемлінга на грудзях Хрыста;

на Страсбургскай Божай маці;

на шытах крыжакоў і на гербе ордэна тампліераў.

Знак гэты стаіць і на мячах каўказцаў на так званных «гурдах».

Сімвал гэтых звязаны з некалькімі філасофскімі сістэмамі.

Яго можна ўбачыць на іконах Гэсэр-хана і Рыгдэн-Джапо;

На «тамзе» Тамерлана

і на гербе рымскіх паноў.

Ён адлюстраваны ў карцінах старажытных іспанскіх мас Такоў і Тыцыяна, на адной старажытнай іконе Св. Міколы і на іконе Св. Сергія і Святой Троіцы.

Знак Сцяга Mіру выяўлены на гербе Самарканда, на старажытнасцях Эфіопіі і контаў, на скалах Манголіі,

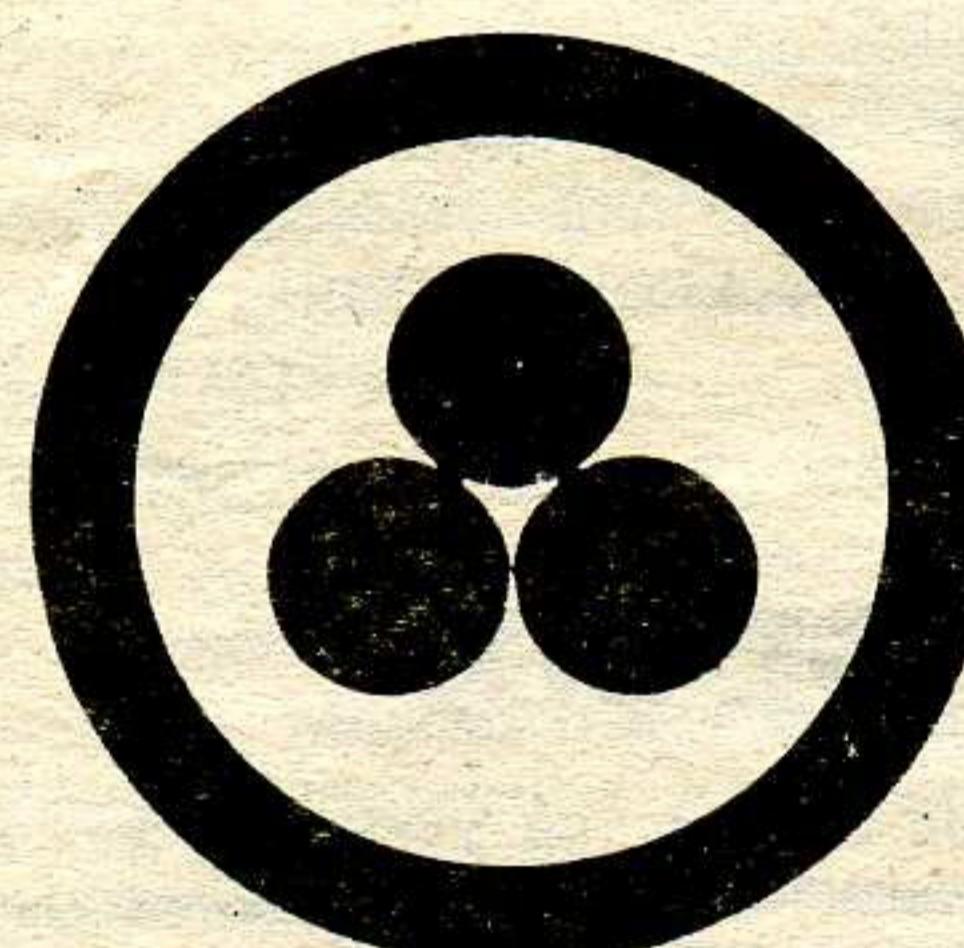
на тыбецкіх кольцах

і на нагрудніках у Лахуле, Ладаку і амаль ва ўсіх Гімалайскіх землях, а таксама на кераміцы эпохі неаліта.

Знак гэтых часта сустракаецца на будыйскіх сцягах, ім кляймуюць мангольскіх хутканогіх коней.

Таму цяжка знайсці сімвал, які б падыходзіў найболей і аб'ядноўваў усе расы.

Сімвал гэтых мае глыбокую мінуўшчыну і сустракаецца ва ўсім свеце, таму не можа быць абмежаваны якой-небудзь сеткай, рэлігіяй або традыцыяй, бо ён прадстаўляе эвалюцыю свядомасці ва ўсіх яе фазах.

PAX
PER
CULTURA

Мост над мутным патокам

(З ГІСТОРЫ РЭРЫХАЎСКАГА РУХУ)

Сёння ў рэспубліцы, краіне ідзе грунтоўнае пераасэн-
саванне галоўных момантаў нашай гісторыі і культуры,
пошук шляху духоўнага адраджэння грамадства. Працэс
абнаўлення ўключае ў сябе не проста адмаўленне старо-
га, спаражнелага. Гэта і развіццё таго станоўчага, што, па
недагляду ці зламысна, было занядбана.

Глыбока гуманістычнае творчая спадчына сям'і Рэрыхаў
якраз сёння, як тыя зярніты ў санеце Багдановіча, узы-
ходзіць дружнай рунню, дае ўсё новыя і новыя паразткі.
Прычым рунее рэрыхаўскі рух ва ўсім свеце, бо мене-
віта Рэрыхі спрыялі развіццю і паглыбленню ідэй добра,
справядлівасці, красы, духоўнага ўдасканалення, усе-
агульнага супрацоўніцтва людзей на Агульную Карысць,
у імя развіцця Культуры. Рускія па паходжанні, яны ўсё
жыццё займаліся праблемамі планетарнага маштабу.

Рэрыхаўскі шлях — гэта шлях узыходжання і стварэння.
«У старых вучэннях заўсёды ўказваўся мост, які злучае ста-
ры і новы свет. І нідзе не гаварылася ні аб разбурэнні, ні
аб насіллі» — так пісаў Мікалай Канстанцінавіч Рэрых у
1930 г.

Клубы і таварысты, якія падтрымлівалі і развівалі рэры-
хаўскія ідэі, пачалі стварацца яшчэ пры жыцці старэйшых
Рэрыхаў — Мікалая Канстанцінавіча і Алены Іванаўны. Яшчэ
у 1929 годзе ў Нью-Йорку ў 29-павярховым (!) небаскробе
быў адкрыты «Рэрых-цэнтр». У сярэдзіне 30-х гадоў, як свед-
чыць некаторыя крыніцы, такіх, а таксама аматарскіх аўтад-
нанняў ва ўсім свеце было каля 80.

На той час Латвійскае таварыства пад кіраўніцтвам Рыхарда
Рудзіціса стала адным з вядучых еўрапейскіх цэнтраў Рэры-
ха. У выдавецтве таварыства «Угунс» выходзіла філософская
літаратура, творы Рэрыха, манаграфіі пра яго, кнігі Вучэння
Жывой Этыкі. Гэту сферу дзейнасці таварыства цяжка пера-
ацаніць, бо ў доўгія паслявенные гады замоўчання творча-
сці Рэрыхаў уцалелыя кнігі заставаліся адзінай крыніцай для
знаёмства з іх ідэямі для ўсяго Савецкага Саюза.

Дзейнасць таварыства ў Рызе рэзка абарвалася ў 1940 г.,
многія яго члены не пазбеглі потым сталінскіх рэпрэсій. І
усё ж тыя, хто застаўся ў жывых, не адракліся ад высокіх
агульначалавечых ідэалаў. Менавіта яны і садзейнічалі адра-
джэнні, а потым і афіцыйнаму прызнанню Латвійскага тава-
рыства Рэрыха. З восені 1988 г. пачаўся чарговы этап духоў-
нага ўзыходжання таварыства пад эгідай Латвійскага фонду
культуры.

Многія з вас, напэўна, памятаюць, як у 70-х пачатку 80-х
гадоў абуджалася ў нашай краіне масавая цікавасць да фі-
лософскіх вучэнняў Усходу. Цвярозыя разумы шукалі выйсце
з удушлівой атмасфери духоўнага застою. Але нездаровы
нарост з вульгарызатарам, прафанатараў затармазіў арганіч-
нае ўваходжанне ідэй агульначалавечага (а не толькі прале-
тарскага...) брацтва ў шырокі грамадскі ўжытак. Ды і афи-
цыйная ідэалогія не надта заахвочвала якія-небудзь адхіленні
ад дормаў, хоць рырэхаўскія ідэалы вельмі сугучныя з ідэ-
аламі камуністычнымі — агульначалавечымі.

Але ж ці да высокіх філософій тады было, ці да паважлі-
вых адносін з найкім «рэрыхнутымі нефармаламі», якія ха-
целі дакапацца да каранёў светабудовы, знайсці высокі сэнс
у жыцці, прааналізаваць прычыны і наступствы ўсяго, што
адбываецца ў чалавеку, у грамадстве, на Зямлі і ў Косма-
се... Прасцей, вядома ж, было адбываецца іх «не нашымі», сха-
ваць, як страусам, галовы ў пясок, каб не зауважаць шмат-
лікіх супярэчнасцей паміж афіцыйнай ідэалогіяй і жывым
жыццём. Але тое, што наканавана, мусіць збыцца. «Каб Сон-
ца засланіць — вушэй Аслінных мала», — трапна падмеціў не-
калі наш мудры Кандрат Крапіва.

І на беларускай земельцы ўпалі некалі, яшчэ ў 30-я гады,
зярніты духоўнага вучэння Рэрыхаў. Магутным штуршком
для абуджэння ў іх жыццёвай сілы ў наш час сталіся дзве
падзеі. Першая — гэта сустрэча групы мінчан з сынам Рэ-

рыхаў-старэйшых, Святаславам Мікалаевічам, у Маскве (май 1987 г.). Другая, у тым жа годзе — сардэчны прыём Святаславам Мікалаевічам урадавай дэлегацыі з Беларусі. На прыёме гэтym, ва ўласным доме Рэрыха ў Бангалоры (індыйскі горад-пабрацім Мінска), была і намеснік старшыні Беларускага таварыства па культурных сувязях з замежнымі краінамі Ніна Сельвестраўна Нерад. Яна ў далейшым вельмі спрыяла станаўленню рэрыхаўскай сябрыны ў Мінску.

Больш чым тры гады назад (май 1987 г.), пад час правядзення вялікага фестывалю савецка-індыйскай дружбы, у Мінску ўтварыўся — намаганнямі аднадумцаў — клуб сяброў Індыі. І паколькі іх цікавасць да духоўнай культуры Індыі, да творчай спадчыны сям'і Рэрыхаў была вельмі вялікай — сябрына аказалася надзвычай жыццяздольнай.

Сябры Індыі бралі актыўны ўдзел у мерапрыемствах са-
вецка-індыйскага фестывалю мастацтваў, у аднаўленні пом-
нікаў мінуўшчыны ў Мінску (Верхні горад), у рэстаўрацыі
музея-садзібы Мікалай Канстанцінавіча Рэрыха ў мястэчку
Ізвара пад Ленінградам. Адна з плошчаў беларускай сталіцы
названа імем індыйскага горада-пабраціма Мінска, Бангала-
ра — таксама па ініцыятыве клуба.

Яшчэ больш акрэсліўся перспектывы дзейнасці клуба пас-
ля таго, як ён пачаў назіць імем Мікалая Канстанцінавіча Рэ-
рыха. Гэта адбылося восенню 1989 года, напярэдадні 110-й
гадавіны з дня яго нараджэння.

Галоўнае, што ўсвядомілі для сябе на той час многія чле-
ны клуба, — неабходнасць штодзённага, карпатлівага мараль-
нага самаўдасканалівання кожнага. Нельга зрабіць лепшым
свет, калі не стане лепшым кожны з нас, бо мы — і цаглін-
кі, з якіх ён будзе, і самі ж — супрацоўнікі ў гэтым бу-
даўніцтве. Асновай для самаўдасканалення стала для мінскіх
рэрыхаўцаў бяздоннае па глыбіні асэнсавання жыцця вучэн-
не сям'і Рэрыхаў — Вучэнне Жывой Этыкі, або Агні-Ёгі.

Дэвізам жыцця мы абрали слова Святаслава Мікалаевіча
Рэрыха: «Лепши дар, які мы можам прынесці чалавецтву,—
гэта палепшыць сябе». Зразумела, гэтыя слова варта асэн-
соўваць не як эгаістичнае жаданне некага ўзвысіцца, выдзе-
ліцца сярод іншых, а як свядомое жаданне дапамагчы свету
стаць лепшым, пачаўшы з сябе, паказаўшы, так бы мовіць,
асабісты прыклад. Бо нельга патрабаваць нечаканага ад ін-
шых, калі сам застаешся на ніzkім узроўні духоўнага развіц-
ця, парушаеш законы агульначалавечага брацтва, сееш вакол
сябе раздражненне і злосць, думаеш толькі пра ўласнае
здароўе, дабрабыт, толькі для сябе шукаеш лёгкага жыцця.

Члены клуба імя Рэрыха, працуючы ўжо мэтанакіравана, са
статутам, праводзілі ў асноўным культурна-асветніцкую ра-
боту. Мы арганізоўвалі лекторыі па пытаннях Жывой Этыкі,
прагляды кінафільмаў. Збріралі бібліятэку з кніг, публікацый
у перыядычным друку, прысвечаных пытанням развіцця ду-
хоўнасці і культуры. Удалося адшukaць кнігі з літаратурнай
спадчыны сям'і Рэрыхаў, слайды і рэпрадукцыі карцін Міка-
лая Канстанцінавіча і Святаслава Мікалаевіча Рэрыхаў, фана-
грамы іх выступленняў.

**Дзень 24 чэрвеня 1990 года стаў днём нараджэння Бела-
рускага фонда Рэрыхаў.** Яму папярэднічала вялікая падрых-
тоўчая работа. Фонд быў створаны ў гэты дзень па рашэнню
Устаноўчай канферэнцыі на аснове клуба імя Рэрыха.

Сустаршынёй Фонда абраны паэт Алесь Разанаў, якому
належаць, дарэчы, першыя пераклады вершаў Мікалая Кан-
станцінавіча на беларускую мову.

Цяпер Фонд падтрымлівае цесныя сувязі з Латвійскім та-
варыствам Рэрыхаў, з Савецкім фондам Рэрыхаў, іншымі
рэрыхаўскімі арганізацыямі ў краіне і за мяжой. Распачата
выдавецкая дзейнасць. Пасля восенійскай нарады ў Мінску з
удзелам прадстаўнікоў рэрыхаўскіх гурткоў з іншых месцаў
рэспублікі гэты духоўна-асветніцкі рух актыўна пашыраеца і на Беларусі.

Вера і веды

Усім, хто пачынае сваё знаёмства з чымсьці новым — ці то з чалавекам, ці то з краінай, ці то з сістэмай поглядаў і вобразам жыцця — абавязкова трэба знайсці двух нябачных праваднікоў: Вера (давер'е) і Веды.

Яны заўсёды ходзяць разам.

Яны пастаянна контактуюць паміж сабой — напрыклад, як чалавек і яго аура (больш пашыраная, але вельмі недакладная назва ауры — біяполе). Вера і Веды ўзаемадапаўняюць адзін аднаго.

Гэтая вечныя праваднікі і супрацоўнікі першапраходцаў, шукальнікаў часам забягаюць адзін аднаму наперад. Але доўга існаваць адасоблена не могуць.

І тым не менш у нашым грамадстве працяглы час існавала нелагічная сітуацыя, калі толькі веды лічыліся сілай. Слова ж «вера» ўвогуле патроху выводзілася з широкага ўжытку, неўпрыкмет было заменена новатворам «ідэйная перакананасць», які ў сумна вядомы час увогуле сябе скампраметаваў. А паняццю «вера» не знайшлося нават месца ў «Советском энциклопедическом словаре» (М., 1986).

Размова пра ўзаемаўпłyў веры і ведаў можа быць доўгай і цікавай. Але на гэты раз мы паспрабуем зразумець галоўнае: іх дыялектычную ўзаемасувязь. Вам, да прыкладу, ніколі не ўдасца зразумець чалавека, калі аднойчы і назаўсёды вы павесіце на яго ярлык «не наш». Не адбудзеца контакту, калі ў вашым сэрцы ёсць устаноўка на непрыняцце. Бо сэрца — гэта тыя бароты, якія можна і гасцінна адчыніць («шчырае сэрца», «адкрытае сэрца», «чыстае сэрца»...), і шчыльна заканапаціць («бескардэчнасць», «каменнае сэрца»...). Толькі праз Сэрца, праз давер'е адкрываеца шлях да Ведаў. Яно ж, сэрца, адначасова і галоўны суддзя: наколькі тыя веды, якія адкрываюцца, для вас своечасовыя ды ісцінныя.

Слухайце голас сэрца — найперш. Сэрца не схлусіць.

Рэрыхаўцы вераць у добро і справядлівасць, у разумнасць ва ўладкаванасці Сусвету, у яго шматлойную матэрыяльнасць, у складаныя ланцужкі пераўасаблення і непарыўную знітаванасць усіх людзей як паміж сабой, так і з Космасам... Многае можа падацца на першым часе ў гэтых поглядах дзіўным і незразумелым.

Але не закрывайце сэрца перад невядомым і незразумелым. Бо вера гэта можа прыйдзіць і праз веды, асабліва да тых, хто прывучыўся крытычна ўспрымаць навакольны свет, незнамыя раней ідэі.

Менавіта па веды нешта ад некага пачуўшы пра Рэрыхай, рэрыхаўцаў, Вучэнне Жывой Этыкі ці Агні-Ёга і звязаўцаўца найчасцей у наш Фонд людзі. Больш глыбокае прапікненне ў свет ідэй Вучэння Жывой Этыкі ці, наадварот, непрыняцце іх, мы лічым, павінна быць асабістай справай кожнага.

Кожны сам выбірае, у што яму верыць, і ці верыць увогуле.

Кожны сам выбірае, што яму чытаць, і ці чытаць увогуле. Цяпер пры Фондзе фарміруеца бібліятэка. З цягам часу там змогуць браць кніжкі ўсе, хто цікавіцца Вучэннем. А пакуль што райм звязнуцца да публікаций у перыядычным друку, якіх, на шчасце, прыбывае, прычым у часопісах з вялікім тыражамі.

Найперш адзначым, што сама Вучэнне Жывой Этыкі выкладзена ў 11 кнігах, якія складаюць 15 тамоў. Кнігі выходзілі ў свет у 1924—1937 гг. на рускай мове і ў

перакладзе на многія іншыя мовы (на беларускую пакуль што не перакладзены).

Вось іх пералік:

«Лісты сада Морыі», т. I: «Кліч» — («Зов»);

Лісты сада Морыі, т. II: «Азарэнне» — («Озарение»);

«Сябрына» — («Община»);

«Знакі Агні-Ёгі» — («Знаки Агни-Йоги»);

«Неабсяжнасць» — тт. I і II — («Беспределность»);

«Іерархія» — («Иерархия»);

«Сэрца» — («Сердце»);

«Свет вогненны», тт. I, II, III — («Мир огненный»);

«Аум» — («Аум»);

«Брацтва» — («Братство»).

У выхадных даных гэтых кніг звесткі пра ўтара адсутнічаюць. Адказ на пытанні, адкуль яны ўзяліся і хто іх аўтары, можна знайсці ў саміх кнігах, якія найлепш чытаць у вышэй выкладзеным парадку.

Адна з найбольш удалых, як мы мяркуем, публікаций апошняга часу ў перыядычным друку, з прадмовай і неўялічкім тлумачальным слоўнікам — у часопісе «Москва» (№ 6,7 — 1990). Там надрукавана першая кніга Вучэння. У прадмове да яе вядомы пропагандыст Вучэння Жывой Этыкі, пісьменнік Валянцін Сідарau зрабіў спробу ўвесці

чытача ў свет Вучэння, даць вехі для разумення яго сутнасці, яго надзённасці, яго глыбіні.

Варта пашукаць (у бібліятэцы, у знаёмых) таксама наступныя выданні:

часопіс «Сибирские огни», № 10—12, 1989 — «Сябрэна»;

часопіс «Трезвость и культура», № 10—12, 1989; № 1—12, 1990. — «Сябрэна»;

часопіс «Радуга» (Кіеў), № 1—3, 1990. — «Брацтва»; часопіс «Радуга» (Кіеў), № 6 — 12, 1990. — «Аум».

Меркаваць пра асноўную скіраванасць ідэй, або пра так званы дух Вучэння Жывой Этыкі можна і па іншых публікацыях.

Напрыклад, у часопісе «Сибирские огни» (№ 2, 1989) надрукаваны падборкі пісьмаў Алены Іванаўны Рэрых сваім аднадумцам і супрацоўнікам духу, а ў № 1—3 гэтага ж выдання пацікурайце твор Алены Пястроўны Блавацкай «Плямёны на Блакітных гарах». Яе ж кніга «З пячор і нетраў Индастана» — змешчана таксама ў часопісе «Подъём» (выдаецца ў Варонежы): у № 10—12, 1989; № 1—5, 1990.

Шырока разышліся па краіне кнігі з серыі Жывой Этыкі, якія перавыдаваліся ў Рызе і Навасібірску, — «Кліч» і «Азарэнне». Цяпер на падыходзе і наступныя. Яны, як і раней, будуть распаўсюджвацца па каналах рэрыхаўскіх таварыстваў і клубаў. Папярэдняя заяўкі (можна калектыўныя) на паштовых картках жадаючыя могуць накіраваць на адрес: 226010, г. Рыга, вул. Элізабетэс, 21-А-15 Латвійскае таварыства Рэрыхай.

Кошт кніг (без уліку расходаў на дастаўку): «Кліч» — 5 руб., «Азарэнне» — 5 руб.

Не хвалюйцеся, калі прыйдзеца трохі пачакаць: паштовая перасылка, як вы разумееце, цяпер вельмі ўскладнілася.

Фонд наш будзе ўдзячны тым, хто часта па справах бывае ў Рызе і ўзяўся б патроху транспартаваць заказаныя кнігі ў Мінск беларускім заказчыкам.

На гэты ж, рыжскі адрес, дасылайце паштоўкі (можна

калектыўныя) з заказамі на часопіс «Угунь» («Агонь») — кошт ад 3 да 5 рублёў — Латвійскага таварыства Рэрыхай: у ім змяшчаюцца выбраныя месцы з кніг Жывой Этыкі, творчая спадчына сям'і Рэрыхай.

Дарэчы, у № 4 гэтага часопіса напісана, што рэдакцыя мае цвёрды намер забяспечваць усе заказы, «дадрукуюваць нашы выданні па меры з'яўлення новых заказаў і таму можам раіць вам не набываць іх па спекулятыўных цэнах, а звязтацца непасрэдна да нас».

Тыя ж, хто хоча атрымліваць усё, што выдае Латвійскае таварыства Рэрыхай, могуць зрабіць папярэдні заказ, у тым ліку і калектыўны, — вашы адрасы ўносяцца ў каталогі і заказ будзе выкананы абавязкова.

Беларускі фонд Рэрыхай таксама плануе выдаваць кнігі са спадчыны сям'і Рэрыхай і іншых аўтараў. Але ў нас, як і ў латышскіх сяброў, ёсць вялікая цяжкасці з набыццём паперы. Патрэбна папера афсетная, друкарская № 1, 2. Усіх, хто можа ходзіць нечым дапамагчы, просім адгукнуцца: новых кніг чакаюць сотні людзей.

І другая наша просьба. Яна звязана з камплектацыяй бібліятэкі Фонду, а таксама з нашымі выдавецкімі планамі. Мы будзем удзячны ўсім, хто падзеліца з намі (ці прадстаўвіць магчымасць зрабіць ксеракопіі) кнігамі Рэрыхай, Блавацкай, а таксама ізатэрычнай літаратурай па тэасофіі, індыйскай філасофіі і г. д. Тоё ж адносіцца і да фотаматэрыйялаў, відэафільмаў, слайдаў, рэпрадукцый карцін Мікалая Канстанцінавіча ці Святаслава Мікалаевіча Рэрыхай.

Супрацоўніцтва — гэтым словам хочацца нам прадвызначыць характар нашых наступных контактаў з вами, паважаныя чытачы.

Супрацоўніцтва веры і ведаў вядзе чалавека шляхам Святла.

Супрацоўніцтва людзей, блізкіх па духу, стварае бязмежныя магчымасці для пашырэння ідэі агульначалавечага брацтва, а таксама для пашырэння свядомасці кожнага з нас.

Разумейма ж сваю лучнасць і ўзаемаадказнасць, і няхай дапамогуць нам у гэтым Вера і Веды.

ПАДУМАЕМ РАЗАМ

Сцеражыцеся Кашпіроўскага і К!

заклікаюць сваіх землякоў сябры Беларускага фонду Рэрыхай.

У апошні час вельмі шмат інфармацыі паступае аб цудадзейных вылечваннях хвароб. У вялікай пашане рознага роду экстрасэнсы, а таксама шаптухі, ведьмакі, магі... Адкрываюцца новат курсы, на якіх кожны жадаючы за гроши можа натрэніраваць экстрасэнсарную здольнасці.

НАЙПЕРШ здзяйсніваюць, што ўсе такога роду «цуды» — на самой справе толькі невялікая, і, магчыма, не самая істотная частка маладаследаваных магчымасцей чалавечага арганізму. Прычым па меры развіцця чалавечства, як падказваюць кнігі Вучэння Жывой Этыкі, ўсё больш будуть праяўляцца такія, незразумелыя для шырокіх колаў людзей, з'явы. Трэба зразумець, што гэта — не цуды, а аб'ектыўная рэальнасць, якая да нас набліжаецца і якая арганічна ўкладваецца ў матэрыялістычную мадэль рэрыхаўскага вучэння.

У аснове ўсіх экстрасэнсарных уздзеянняў, згодна з Вучэннем, ляжыць выкарыстанне людзімі вельмі магутнай, але пакуль што навукай мала даследаванай псіхічнай энергіі. Гэта энергія — як, дарэчы, і электрычна, цеплавая, атамная і іншыя — патрабуе да сябе вялікай увагі, захавання правілаў бяспекі пры карыстанні ёю.

На вялікі жаль, многія людзі, у якіх адкрыліся экстрасэнсарныя здольнасці, у пэўнай ступені не ўсведамляюць, якія гэта сіла. Фарсіраванае развіццё энергетычных цэнтраў чалавечага цела (у школах экстрасэнсаў, у час непрафесійных заняткаў хатха-ёгай і г. д.) і ўвогуле можа прывесці да не менш сумных вынікаў, як і свавольныя эксперыменты з ядерным рэактарам. Абуджаныя дачасна, бяздумна, у імя нейкага свайго інтэрэсу псіхічныя цэнтры можна груба параніць і з мядзведзем-шатуном, які, выгнаны зімою з бярлогі, творыць нямала шкоды сабе і іншым.

Свае адносіны да экстрасэнсаў і тых, хто выкарыстоўвае іх здольнасці для ўласнага абагачэння, сябры Беларускага фонду Рэрыхай ужо спрабавалі выказаць публічна. Гэта было напярэдадні прыезду ў Беларусь для правядзення сэансаў вядомага ўрача-псіхатрапеўта А. Кашпіроўскага. Мы звязніліся тады з тэлеграмамі ў шэраг сродкаў масавай інфармацыі рэспублікі з пратэстам супраць «небяспечных псіхічных эксперыментуў над насельніцтвам Беларусі, наступствы якіх цяжка прадказаць». Мы былі і застаемся перакананы ў тым, што сеансы Кашпіроўскага (а таксама іншых экстрасэн-

саў-«масавікоў») чыняць вялікую шкоду для здароўя нашага народа і заклікалі ўсіх устрымаца ад яго псіхалагічных уздзейнняў на масавых мерапрыемствах і ля экрана тэлевізараў.

Гэта заява Беларускага фонду Рэрыхаў, аднак, значна менш зацікаўляла журналістаў, чым вядомы экстрасэнс, і яна не была данесена да грамадскасці рэспублікі своечасова. Мы вымушаны вярнуцца да яе цяпер, бо бум экстрасэнсаў у Беларусі, у краіне яшчэ не ідзе на спад. А значыць — будучы і бяздумныя ахвяры гэтага бума, калі не весці растлумачальную работу. Напрыклад, вядома, што Беларускае тэлебачанне ўстрымліваецца ад трансляцыі сеансаў Кашпіроўскага, але «бамбардзіроўкі» пісьмамі з боку тых, хто хоча без асаблівых турбот паздаравець, працягваюцца.

Паўторымся: мы не адмаўляем, а, наадварот, сцвярджаём існаванне так званых тонкіх энергій, іх вялікую сілу. Многія сотні старонак Вучэння Агні-Ёгі якраз і прысвечаны псіхічнай энергіі, якая яшчэ больш магутная, чым атамная, і ўздзейнне яе можа быць яшчэ больш тонкае і доўгатэрміновае. Шмат гаворыцца ў Вучэнні і аб прычынах хвароб. «Урач мог бы сказаць хворому — прыпадак карысталюбства ў вас, або анемія ганарлівасці, або камяні здрадніцтва, бо сверб ад плякарства, або ўдар нянявісці» — гэта радкі з кнігі «Сябрына».

Падказваюцца і шляхі да выздараўлення — праз работу душы, праз асэнсанне касмічных энергій, праз ачышчэнне цела, пачуцця і думак.

Магчыма і дапамога з боку іншых, калі яна ідзе ад сэрца таго, хто аздараўляе, непасрэдна да сэрца хворага. Але гэта вельмі тонкая, выключна адказная справа, і рабіць яе можуць быць закліканы толькі людзі з чыстымі рукамі і сэрцамі, не дзеля ўласнай карысці.

Масавыя ж сеансы псіхатэрапіі небяспечныя тым, што адзін і той жа паток псіхічнай энергіі можа і ствараць і разбурасць — гэта залежыць ад індывідуальных асаблівасцей арганізмаў, якія ўзаемадзейнічаюць. Прычым разбурэнне можа мець доўгатэрміновы характар, па прынцыпу міны запаваленага дзеяння.

У далейшым мы яшчэ звернемся да тэмы «Агні-Ёга і здароўе», паглыбім яе. Вы ж можаце зрабіць гэта і самастойна, звярнуўшыся да кніг Жывой Этыкі (адну з іх друкаваў летасць часопіс «Трезвость и культура»). Пры Фондзе арганізавана таксама медыцынская секцыя, у якой рэгулярна праходзяць консультацыі. Але найлепш раім: будзьце асцярожныя з экстрасэнсамі, асабліва з тымі, якія «робяць грошы», здабываюць сабе славу на людскіх хваробах.

Зварот Беларускага фонду імя Рэрыхаў

«У ГЭТЫ складаны і адказны час нашай супольнай чалавечай гісторыі Беларускі фонд Рэрыхаў звяртаецца да ўсіх Людзей Свету з ініцыятывой:

штодня ў 21 гадзіну па мясцовым часе аб'яднацца сэрцам у маўклівай, хвілінай малітве з думкай: «Хай усяму свету будзе добра! Хай усталююцца на зямлі мір і справядлівасць!»

Чыстая сумесная мэтанакіраваная думка

валодае вялікай пераўтваральнай сілай. Яна, поводле Вучэння Жывой Этыкі, што абавясцілі Рэрыхі, — тая зброя, якая здольная перамагчы ўсе нягоды, яна — той ключ, якім адчыняюцца дзвёры ў будучыню.

Такім чынам, у 21.00—Хвіліна Яднання.

Шаноўныя сябры! Просім вас падтрымачы гэтую жыццёва важную ініцыятыву. Хай Хвіліна Яднання ўмацоўваецца, пашыраецца, уваходзіць у кожны дом і ў кожнае сэрца».

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Пойдзем шляхам добра

Да ўвагі ўсіх, каго зацікаў інфармацыйны выпуск Беларускага фонду Рэрыхаў, у каго ёсьць жаданне супрацоўнічаць з Фондам у імя духоўнага адраджэння нашага народа.

НА ЦЯПЕРАШНІ час Фонд яшчэ не мае сталага месца для правядзення сваіх вечарын, пасяджэнняў секцый, для распаўсюджвання літаратуры ды проста для сяброўскіх сустэрэч. З адпаведнай аргументаванай просьбай мы звярнуліся ў Вярхоўны Савет БССР. Шчыра спадзяёмся, што агульнымі намаганнямі гэта праблема з цягам часу вырашыцца. Но, хоць яна і не самая галоўная ў сённяшній работе Фонду, але сур'ёзна стрымлівае стваральную грамадскую ініцыятыву прыхільнікаў рэрыхаўскіх ідей.

Мы будзем удзячныя ўсім, хто прапануе Фонду хоць часовыя месцы для правядзення пасяджэнняў секцый і консультацый па Вучэнню Жывой Этыкі. Просім пры тым мець на ўвазе, што Фонд не мае магчымасці, у сілу фінансавых абставін, плаціць за аренду памяшканняў.

З увагай аднясёмся таксама да іншых прапаноў па духоўнаму, дзелавому супрацоўніцтву.

Наш мінскі тэлефон для контактаў (часовы): 230-740. Телефануйце па ім, калі ласка, у панядзелак, аўторак і чацвер з 18 да 20 гадзін вечара — Івану Ждановічу.

* * *

Над выпускам працавалі сябры Беларускага фонду Рэрыхаў: Алена АЛЯКСЕЕВА, Марына ГРЫГОР'ЕВА, Іван ЖДАНОВІЧ, Павел САЧОК.

Ганарап за падрыхтоўку гэтага выпуску аўтарскія колектывы пералічвае на рахунак № 700154 у Белжылсацбанку г. Мінска. Гэта — рахунак Беларускага фонду Рэрыхаў.

РЭДАКТАР Г. В. ФІЛОНЧЫК.